

Z OBSAHU	Novost křesťanské naděje. Katecheze papeže Františka	04
	Mučedníci komunismu: P. Władysław Świątalski a P. Franciszek Zagermann	05
	Fatima: Čtvrté zjevení Panny Marie	06
	Případ Charlieho Garda je předzvěstí děsivé budoucnosti	08

TRADICE OTCŮ

Z kázání svatého biskupa Augustina o pastýřích (354–430)

Mé ovce bloudí po všech horách, po všech pahorcích, po celé zemi se rozprchly. Jdou za vším pozemským, mají zálibu v tom, co se na zemi blýská. Nechtějí zemřít, aby tak byl jejich život skryt v Kristu. A ačkoli jsou na různých místech, zrodila je všechny jediná matka – pýcha. Právě tak jako všechny věrné křesťany rozptýlené po celé zemi zrodila naše jediná matka, obecná Církev.

Není potom divu, že zatímco pýcha plodí roztržky, láska plodí jednotu. Právě matka všech, Církev, a právě pastýř v ní přece všude hledá ty, kdo bloudí, posiluje ty, kdo jsou slabí, léčí ty, kdo jsou neduživí, obvazuje ty, kdo jsou ranění, jedněm pomáhá z toho, druhým z onoho, aniž by se navzájem znali. Ona je ovšem zná všechny, neboť se prostírá všude.

Církev je tedy jako vinná réva, která se rozrůstá na všechny strany, zatímco ti rozptýlení jsou jako neužitečné suché kletě, které vinař právem odřezává, neboť ne-nese žádné plody. Činí to proto, aby révu očistil, ne aby ji zmrazil. A tak ty suché ratolesti zůstanou tam, kde byly odříznuty, réva však roste do všech stran. A vinař ví jak o větvích, které na révě zůstaly, tak o těch, které leží pod ní, protože byly odříznuty.

Volá však zbloudilé zpátky. Vždyť i o ulomených větvích apoštol říká: *Bůh je dost mocný, aby je znova narouboval. Ať už mluvíme o ovcích, které zabloudily od stáda, nebo o větvích odříznutých od kmene révy, Bůh má zajisté stejnou moc zavolat ovce zpátky i naroubovat ratolesti znovu na kmen; je přece nejvyšší pastýř a je pravý vinař. Proto, pastýři, slyšte Hospodinovo slovo: Jakože jsem živ, praví Pán, Hospodin.*

Foto: © Alois Vašků / Člověk a víra

Vše dostáváme skrze kněze

Kdo je kněz? Člověk, který zastupuje Boha, člověk, který je pověřen celou božskou mocí. „Jděte ke knězi,“ říká náš Pán. „Jako mne poslal můj Otec, tak i já posílám vás. Je mi dána všechna moc na nebi i na zemi. Jděte a učte všechny národy. Kdo vás slyší, mne slyší. Kdo vámi pohrdá, mnou pohrdá.“

Když kněz odpouští hříchy, neříká: „Bůh vám odpouští hříchy.“ Ale: „Uděluji ti rozhřešení.“ Neříká: „To je Tělo našeho Pána.“ Ale: „Toto je moje Tělo.“ Svatý Bernard říká, že vše dostáváme skrze Marii. Můžeme také říci, že úplně všechno dostáváme skrze kněze. Ano, všechno pozhennání, všechny nebeské dary.

Kdybychom neměli svátost kněžství, neměli bychom svého Pána. Kdo ho uložil sem do svatostánku? Kněz. Kdo přijal vaši duši při vstupu do života? Kněz. Kdo ji živí, aby mohla svou pouť dokonat? Kněz. Kdo ji uschopní, aby se mohla

objevit před Bohem očištěna krví Ježíše Krista? Kněz, vždycky kněz. Kdo v ní probudí opět pokoj? Zase jen kněz. Není možné pomyslet na nějaké Boží dobrodiní, abychom si zároveň nevzpomněli na kněze.

Zpovídáte se svaté Panně či nějakému andělu? Dají vám rozhřešení? Podají vám Tělo a Krev našeho Pána? Ne, nikoli. Svatá Panna nemůže způsobit proměnění svého božského Syna v hostii. Kdyby zde bylo třeba 200 andělů, nemohli by vám dát rozhřešení. Ale naopak každý kněz, i ten nejobyčejnější, to může: „Jděte v pokoji, Bůh ti odpustil hříchy.“

Ach, jak důležitou osobou je kněz.

Kněz sám sebe a své poslání přiměřeně pochopí až v nebi. Kdybychom to pochopili už zde na zemi, zemřeli bychom bázní Boží a láskou. Ostatní Boží dobrodiní by nám nebyla k užítku a neprospěla

Dokončení na str. 3

Foto: Radio Vaticana

Tajemství a překvapení dětské adorace

Eucharistická adorace se poté, co byla z mnoha míst na desítky let vykazána, pozvolna navrácí do středu křesťanského života. Četné farnosti obnovily veřejný výstav Nejsvětější Svátosti – jen v Itálii najdeme osmdesát kostelů a kaplí, kde se věřící nepřetržitě dnem i nocí klanějí Pánu. Nové eucharistické jaro, o kterém se nedávno zmínil také Benedikt XVI. v listě k úmrtí emeritního kolínského arcibiskupa kardinála Joachima Meisnera, podle očitých svědectví přináší hojné plody a – překvapivě – se na něm stále více podílejí rovněž děti, byť způsobem hodným jejich věku.

Eucharistická úcta děti přirozeným způsobem přivádí k důvěrnému obeznámení s Kristem a navázání přátelského vztahu, který vede přímo k Božímu srdci. „Mezi dětským a Pánovým srdcem existuje přímé spojení – jakési wifi,“ tvrdí Céline, matka jednoho pařížského adorátora. Podle její zkušenosti je srdce dětí v útlém věku mnohem otevřenější a ochotnější přijmout Ježíše.

Není třeba dodávat, že dětské adorace jsou líhni nových povolání. „Do dětských životů vstupuje živý Bůh a jeho přítomnost děti jednou přivede k Církvi mnohem blížeji než jakýkoli kurz teologie,“ uzavírá jeden z organizátorů dětských adorací.

RaVat, Famille Chrétienne

Papež k polským poutníkům: Vaší Královnou je Matka

Videoposelstvím ke 300. výročí korunovace milostného obrazu Čenstochovské Madony na Královnou Polska oslovil v sobotu 26. srpna papež František účastníky národní poutě na Jasné Hoře. Sto tisícům věřících shromážděných ke mši svaté, kterou na prostranství před mariánskou svatyní sloužili biskupové Polska za účasti nejvyšších státních představitelů, papež František mj. řekl:

„Je-li Čenstochová srdcem Polska, pak má Polsko mateřské srdce; znamená to, že jeho život tepe spolu s Matkou Boží. Jedině jí všechno svěřujete: minulost, přítomnost, budoucnost, radosti i úzkosti svého osobního života i života své milované vlasti.“

Toto je překrásné. A pro mne je pěkné připomenout si, jak jsem loni spolu s vámi stanul před zraky Matky, díval se do očí Madony a jejímu srdci svěřoval vše, co leželo na srdci mně i vám. Uchovávám v živé paměti ony chvíle, onu radost, že jsem i já přišel jako poutník, abych před zraky Matky spolu s vámi oslavil 1050 let od křtu Polska.

Dnes vás shromažďuje v obrovském počtu další milost: před třemi sty lety papež rozhodl korunovat obraz Jasnohorské Madony, vaší Královnou. Je to velká pocta mít Matkou Královnou, samu Královnou andělů a svatých, která – oslavena v nebi – kraluje. Ještě větší radost však působí vědomí, že vaší Královnou je Matka a že milujete jako Matku Tu, kterou nazýváte Paní.

Posvátný obraz totiž ukazuje, že Maria není vzdálená Královna, dlící na trůnu, nýbrž Matka, která v náruči chová Syna a s ním nás, všechny svoje děti. Je to pravá Matka, s poznamenanou tváří, Matka, která trpí, protože si problémy našeho života bere opravdu k srdci. Je to blízká Matka, která nás nikdy neztrácí z dohledu, je to něžná Matka, která nás drží za ruku na každodenní cestě.“

RaVat

Kardinál Sarah: Novodobí revolucionáři se snaží zničit křesťanskou rodinu

Současní západní zastánci potratů a kontroly porodnosti jsou jako francouzští revolucionáři, kteří masakrovali lid ve Vendée, řekl kardinál Robert Sarah. V kázání, ve kterém uctil mučedníky z Vendée a které bylo zveřejněno na webových stránkách *Famille Chrétienne*, kardinál Sarah chválil tento region a jeho obyvatele za odpor vůči ateistickému republikánství během revoluce, ale řekl, že Církev a tradiční rodina stále čelí pronásledování. Lidé musí opět povstat jako katolíci a rojalisté z Vendée.

„Kdo dnes povstane kvůli Bohu?“ otázal se kardinál. Kdo se odváží postavit se současným pronásledovatelům Církve? Kdo bude mít odvahu povstat, vyzbrojen pouze růžencem a Nejsvětějším srdcem, aby čelil armádám smrti naší doby?“ Těmito současnými „armádami smrti“ jsou „relativismus, indiferentismus a pohrdání Bohem“. „Kdo tomuto světu poví, že jedinou svobodou, za kterou stojí zemřít, je svoboda věřit?“ „Tito noví revolucionáři mají strach ze štědrosti velkých rodin. Zesměšňují křesťanské rodiny, protože ty ztělesňují všechno to, co oni nenávidí... Křesťanské rodiny kdekoli na světě musí být radostnými předáky odporu proti této nové diktatuře egoismu!“

CH

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Křesťané se mohou stát oběťmi nové strategie proti extremismu

Při kázání v Lurdech biskup Mark Davies ze Shrewsbury uvedl, že vládní strategie „se snaží definovat libovolné hodnoty, které by mohly zachránit společnost, jež je nyní konfrontována s agresivními ideologiemi a vražedným terorem“. Problém ovšem spočívá v tom, jak se definuje „extremismus“. Nedávný průzkum pro Evangelickou alianci ComRes zjistil, že jeden ze tří Britů dnes považuje požadavky křesťanství, a dokonce i osobu Ježíše Krista za symboly extremismu. Část respondentů se domnívá, že za extremistu by mohl být považován dalajláma, Gándhí, Martin Luther King či Nelson Mandela. Více než 40 procent uvedlo, že lidé, kteří věří, že manželství může být jen mezi mužem a ženou, jsou extremisté.

Biskup Davies řekl: „Existuje destruktivní extremismus, kterého bychom se měli bát a který usiluje o rozvrat nejen manželství a rodiny, ale i samotné identity lidské osoby; vyzývá k lékařským experimentům bez etických hranic; tvrdí, že nenarozený může žít pouze na základě podmínek stanovených člověkem, a požaduje, aby byla odstraněna právní ochrana nemocných a starých lidí. Takovýto extremismus zcela jistě ohrožuje základy společnosti.“

„Je dokonce možné,“ řekl biskup, „že se samotná víra v Krista, na níž vznikl náš národ, stane terčem vládního protixtremistického programu.“

Od pracovníků ve veřejném sektoru se očekává, že v rámci programu *Prevent* budou místním orgánům nahlašovat osoby, u nichž existuje riziko radikalizace.

CH

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

Dokončení ze str. 1

by nám, kdybychom neměli kněze. Co by vám prospěl dům plný zlata, kdybyste neměli nikoho, kdo by vám otevřel k pokladu dveře? Kněz má klíč k nebeským pokladům. On otvírá dveře, on je tím hospodářem dobrého Boha. Správcem jeho statků.

Bez kněze by nám nic neprospěla smrt ani umučení Pána Ježíše. Kněz není knězem pro sebe, neuděluje rozhrěšení sám sobě, nerozdává svátosti sám sobě, není tu pro sebe, je zde pro vás.

Po Bohu je kněz vším. Nechejte farnost dvacet let bez kněze a budou se tam klanět zvířatům. Kdybych já odešel, tak byste si řekli: „Co budeme tady v kostele dělat? Mše svatá se tu neslouží, náš Pán tu není, zrovna tak se můžeme modlit doma.“

Když chce někdo zničit náboženství, začne tím, že se zaměří na kněze. To proto, že tam, kde není kněz, není oběť ani mše svatá. A tam, kde není oběť, tam není ani náboženství.

Hleďte na tu velkou moc kněze. Kněz svým slovem mění kousek chleba v Boha! Tak dělá větší dílo, než kdyby stvořil svět. Kdyby někdo řekl: „Svatá Filoména poslouchá faráře arského.“ Zajisté. Může ho poslouchat i ona, protože ho poslouchá Bůh.

Kdybych poznal kněze a anděla, nejprve bych pozdravil kněze a potom anděla. Anděl je totiž přítelem Božím, ale kněz je jeho zástupcem. Svatá Terezie líbala místo, po kterém šel kněz.

Když vidíte kněze, máte říci: „To je ten, který mě učinil dítětem Božím a svatým křtem mi otevřel nebe. To je ten, který mě po mém hříchu očistil, ten, který dává mé duši pokrm.“ Při pohledu na kostel můžete říci: „Co je v něm? Tělo našeho Pána. Proč je tam? Protože kněz sloužil mši svatou.“

Jakou radost měli apoštolové po zmrtvýchvstání Pána Ježíše z toho, že ho opět viděli, svého Mistra, kterého tolik milovali. Kněz může mít tutéž radost, kdykoli vidí našeho Pána, kterého drží ve svých rukou. Vidíte-li kněze, myslíte na našeho Pána Ježíše Krista.

*svatý Jan Maria Vianney, Promluva o knězi
(převzato z <http://www.fatym.com>, redakčně kráceno)*

SLOVO KNĚZE

Milí čtenáři *RC Monitoru*.

Rád bych Vám nejprve poděkoval za modlitby za misii v Sušici. Byla požehnaná. Farnost a bratři kapucíni nás přijali s otevřenou náručí, vytvořili perfektní zázemí pro misijní tým a mnozí se též do misie aktivně zapojili. Krásnou zkušenost jsme učinili i s obyvateli, které jsme potkávali. Byli vstřícní a, řekl bych, hlubinně dobří, takže se podařilo několik významných rozhovorů. I doprovodný kulturní program byl hojně navštěven, ať už šlo o inspirativní přednášku rektora JČU o křesťanské lásce, či o koncert obráceného rockera Ládi Křížka, jehož slovo o Kristu mohlo pronikat k srdcím posluchačů. Kolik bylo skutečně zaseto, ví jen Bůh, ale je jisté, že Vaše modlitby podpiraly tuto misii a že nevyjdou naprázdno. Díky.

Slunečné léto je časem prázdnin, dovolených a nabírání sil. Mnozí jsme si skutečně odpočinuli a prožili občerstvující chvíle. Je tu ale také stín: teror v Katalánsku a Finsku. Radikální muslimové pokračují v džihádu proti Evropanům. Zranění turisté a rodiny všech obětí prožívají velké trauma a žal. I naše radost z léta se zakalila. Násilí nás sice prozatím minulo, ale máme soucit s oběťmi a cítíme nenávisť k těmto zákeřným skutkům nesmyslného zla. Jak už jsem psal, příklad Mohameda a řada veršů koránu svádí některé muslimy k teroristickým činům. Je to velká výzva pro nás křesťany, abychom se aktivně snažili muslimům zvěstovat evangelium lásky a pomáhali jim poznat Pána Ježíše a rozhodnout se pro něj. Vysílejme k nebi též modlitby a přinášeje oběti za obrácení muslimů ke Kristu – Božimu Synu.

Prosit můžeme také na poutích. V září budou četné poutě mariánské, zvláště národní poutě do Fatimy. 3. září v 11 hod. se uskuteční poutě k andělům strážným v Sušici na Andělíčku s poděkováním za misijní milosti. Konečně bych Vás rád pozval do Jablonného ke svaté Zdislavě: 9. září v 10 hod. na poutě kmotru a kmotřenců a 16. září v 11 hod. na poutě rodin.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svaté Zdislavy*

NOVOST KŘESŤANSKÉ NADĚJE

Katecheze papeže Františka na generální audienci

Van der Weyden: Triptych Ukřižování, detail s nebeským Jeruzalémem (1445). Foto: Flickr, profzucker (CC BY-NC-SA 2.0)

Draží bratři a sestry, dobrý den!

V knize Zjevení jsme slyšeli toto Boží slovo: „Hle – všechno tvořím nové!“ (Zj 21,5). Křesťanská naděje se zakládá na víře v Boha, který tvoří novým život člověka, tvoří novým dějiny a tvoří novým kosmos. Náš Bůh je Bohem, který tvoří novoty, protože je Bohem, který překvapuje.

Není křesťanské chodit se zrakem obráceným dolů – jako chodí vepři, kteří se stále dívají dolů – a nepozvedat oči k obzoru. Jako by celá naše cesta končila tady, v okruhu několika metrů; jako by v našem životě neexistoval žádný cíl a žádné spočinutí a my bychom byli nuceni věčně se toulat, bezdůvodně a namáhavě. To není křesťanské.

Hle, všechno tvořím nové

Závěrečné stránky Bible ukazují nám věřícím poslední horizont cesty: nebeský Jeruzalém. Je přirovnáván především k obrovskému stanu, kde Bůh všechny lidi přijme, aby s nimi definitivně přebýval (Zj 21,3). Toto je naše naděje. Co učiní Bůh, až budeme konečně s ním? Projeví nám nekonečnou něhu jako otec, přijímající svoje děti, které se dlouho namáhaly

a strádaly. V Apokalypse Jan prorokuje: „Hle – Boží stan mezi lidmi! Bůh (...) jim setře každou slzu z očí: nebude už smrt ani zármutek, nářek, ani bolest už nebude, protože co dříve bylo, pomínulo. (...) Hle – všechno tvořím nové!“ (Zj 21,3–5).

Věříme a víme, že smrt a nenávist nemají na naši životní cestě poslední slovo. Být křesťany znamená mít novou perspektivu: nadějeplný pohled.

Zkuste rozjímat o tomto úryvku Písma svatého nikoli abstraktně, nýbrž po přečtení denního zpravodajství, zhlédnutí televizních novin či obálek časopisů, jež přinášejí tolik smutných zpráv a nám všem hrozí, že si na ně zvykneme. Zdravil jsem před chvílí někoho z Barcelony, odkud byly smutné zprávy! Zdravil jsem někoho z Konga, odkud jsou smutné zprávy! A jmenuji jenom dvě ze zde přítomných zemí. Zkuste pomyslet na tváře dětí vystrašených válkou, na pláč matek, na ztra-

cené sny mnoha mladých, na uprchlíky, kteří podnikají hrůznou cestu a často jsou vykořisťováni. Také toto je bohužel život. Někdy se zdá, že především.

Bůh pracuje na našem vykoupení

Možná. Avšak je tu Otec, který roní slzy nekonečného slitování nad svými dětmi. Máme Otce, který umí plakat a pláče spolu s námi. Otce, který nás očekává, aby nás utěšil, protože zná naše utrpení, a připravil nám jinou budoucnost. Toto je velkolepá vize křesťanské naděje, která se rozevírá nad každým dnem našeho života a pozvedá nás.

Bůh nám neudělil život nedopatřením, aby sebe i nás nutil do úmorných nocí úzkosti. Avšak stvořil nás proto, že chce, abychom byli šťastní. Je naším Otcem a pokud my tady a teď zakoušíme život, který není tím, co pro nás on zamýšlel, Ježíš nám poskytuje záruku, že sám Bůh uskutečňuje vykoupení. Pracuje na našem vykoupení.

Jsme lidmi jara, nebo podzimu?

Věříme a víme, že smrt a nenávist nemají na naši životní cestě poslední slovo. Být křesťany znamená mít novou perspektivu: nadějeplný pohled. Někdo věří, že život dochází veškerého svého štěstí v mládí a v minulosti a pak už je jen pozvolným chátráním. Jiní mají za to, že naše radosti jsou pouze podružné a přechodné a že je do života lidí vepsána nemsmyslnost. Taková si tváří v tvář pohromám říkají: Život nemá smysl. Naše cesta nemá smysl. My křesťané tomu nevěříme. Avšak věříme, že na lidském horizontu je slunce, které osvětluje navždy. Věříme, že naše nejkrásnější dny mají teprve přijít. Jsme spíše lidmi jara než podzimu. Rád bych položil otázku, na kterou ať každý odpoví sám pro sebe: Jsem člověkem jarním, nebo podzimním? Všimáme si spíše zárodků nového světa než žloutnouceho listí. Nekonečně se nostalgii, litováním a lamentováním: víme, že Bůh si přeje, abychom byli dědici příslibu a ne-

únavnými pěstiteli snů. Nezapomeňte na onu otázku: Jsem člověkem jara, nebo podzimu? Očekávám květy, plody a slunce, kterým je Ježíš, anebo jsem člověkem podzimu, který se stále dívá dolů, je zatrpklý a tváří se kysele.

Žádný úsměv, žádná slza se neztratí

Křesťan ví, že Boží království, panování jeho lásky roste jako obrovské pšeničné pole, třebaže je na něm také koukol. Vždycky jsou problémy, řeči, války a ne-

moci. Jsou problémy, ale klasy rostou, a nakonec bude zlo vymýčeno. Budoucnost nám nepatří, ale víme, že Ježíš Kristus je největší milostí života, Božím objetím, jež nás očekává na konci, ale již nyní nás cestou provází a těší. On nás vede k obrovskému „stanu“ Božího přebývání s lidmi (srov. Zj 21,3), a s mnoha dalšími bratry a sestrami přinášíme Bohu paměť dnů prožitých tady na zemi. A bude krásné v oné chvíli objevit, že se nic neztratilo, žádný úsměv a žádná slza. Jakkoli by náš život byl dlouhý, bude nám připadat, že

jsme jej prožili v mžiku. A že stvoření se nezastavilo šestého dne Geneze, ale vytrvale pokračuje, protože Bůh o nás stále pečuje. Až do dne, kdy se všechno naplní, do onoho rána, kdy zmizí slzy, do chvíle, kdy Bůh pronese poslední slovo požehnaní: „Hle – praví Pán – všechno tvořím nové!“ (v. 5). Ano, náš Otec je Bůh novosti a překvapení. A toho dne budeme opravdu šťastní a budeme plakat radostí.

Přeložil P. Milan Glaser SJ

Radio Vaticana

(Mezititulky redakce)

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

P. Władysław Świtalski a P. Franciszek Zagermann

V předcházejícím díle jsme se poprvé zabývali méně známou kapitolou z dějin polské a německé církve: kněžími, kteří se stali začátkem roku 1945 obětmi řádění sovětských vojáků při vstupu na tehdy německé, dnes polské území. Dnes přinášíme další dva osudy kněží mučedníků z oblasti Baltu či Warmie.

Oba kněží patří mezi 46 obětí totalitních režimů v oblasti Warmie, jejichž beatifikační proces se připravuje. Jejich osudy ukazují mučednictví pastýřů Církve, z nichž mnozí trpěli pod nadvládou nacistů i následného komunistického režimu. Jejich smrt a podobné utrpení tisíců civilistů vede k zamyšlení nad relativností pojmů sovětský osvoboditel/osvobození a výrazně odlišnému vnímání těchto pojmů v českém a například polském či pobaltském prostředí.

P. Władysław Świtalski

Narodil se 27. června 1875 v obci Kąkol v blízkosti Lešna. Jeho otec Marcin Świtalski byl učitelem matematiky a fyziky na gymnáziu v Braniewie, kam se rodina v roce 1890 přestěhovala. Byl velkým polským vlastencem, což výrazně formovalo také syna Władysława.

Ten po složení maturity v roce 1897 začal studovat v kněžském semináři v Braniewie na severu dnešního Polska, tehdy německém území. Studia filosofie absolvoval na univerzitě v Mnichově.

P. Władysław Świtalski. Foto: encyklopedia.warmia.mazury.pl

Kněžské svěcení přijal 1. září 1899. Nejprve pracoval jako kaplan v Olštýně, kde se věnoval především duchovní práci mezi dělníky. Také působil jako katecheta na zdejší chlapecké škole. V roce 1900 získal doktorát z filosofie. Od roku 1903 začal působit jako profesor filosofie a pedagogiky na Filosofickém lyceu Hosia-

num v Braniewie a s přestávkami byl také rektorem Akademie v Braniewie. V letech 1922/1923 zorganizoval v Bonnu Akademii sv. Alberta Velkého, tedy Katolický Institut filosofie. Otec Świtalski byl aktivním intelektuálem a organizátorem, byl členem řady vědeckých společností, přispíval také do řady periodik. V roce 1923 mu Teologická fakulta v Bonnu udělila doktorát honoris causa. V roce 1932 byl jmenován kanovníkem katedrály ve Fromborku a pracoval také jako ekonom kapituly. Měl rovněž na starosti otázky katecheze a správu ženských klášterů.

Zásadním způsobem ovlivnila jeho život druhá světová válka, a především příchod sovětských vojsk na německé území. 9. února 1945 vstoupily jednotky Rudé armády do Fromborku. Příchod sovětů předcházela pověst drancování, krádeží, znásilňování žen a dívek i vraždění civilistů. Otec Świtalski se obával o život své sestry Heleny, která se v tuto dobu nacházela ve městě a rozhodl se proto ji najít. Během své cesty byl zastaven na ulici mladým sovětským vojákem. Vo-

ják mu přikázal postavit se ke zdi a dotazoval se ho, co znamená kněžský kolárek, který měl na sobě. Otec Świtalski dle očitého svědka, který ho doprovázel po městě, odpověděl: „Je to znak kněžství a sounáležitosti s Kristem.“ Sovětský voják následně vytáhl pistoli a vystřelil na kněze. Střela jej smrtelně zranila. Krátce před smrtí se ještě modlil. Svědek této události Franz Birkhahn, který pomáhal otci Władysławowi v hledání sestry, unikl před zastřelením jen náhodou, když se vojákovi zasekla pistole, a následně byl sověty propuštěn. Sestra otce Władysława byla sovětskými vojáky odvečena do táborů na Sibiři, kde téhož roku za neznámých okolností zemřela.

P. Franciszek Zagermann

Narodil se 28. července 1882 v obci Zawierze poblíž Braniewa na severu dnešního Polska v zámožné selské rodině. Byl prvním synem Ferdinanda a Anny Zagermannových a měl ještě mladšího bratra Antonína. Studoval na gymnáziu v Braniewie, kde v roce 1903 odmaturoval. Následně se rozhodl pro kněžství – studoval v kněžském semináři v Braniewie a krátce také ve Würzburgu. Kněžské svěcení přijal 23. června 1907 ve Fromborku z rukou zdejšího pomocného biskupa Edwarda Herrmanna.

Po vysvěcení pracoval jako kaplan ve farnostech v oblasti Warmie, tedy na severu dnešního Polska, poblíž Baltu. Působil postupně ve farnostech Pluty, Nowa Cerkew, Dobrego Miasto, Świątky,

Lubieszew. Od roku 1912 začal pracovat ve farnosti sv. Jana v Malborku a zakotvil zde na 16 let. Učil náboženství na školách, věnoval se mládeži a věřícím z chudších rodin z předměstí. Za první světové války pracoval jako kaplan v armádě. Ve 20. letech byl ustanoven proboštem farnosti

P. Franciszek Zagermann. Foto: encyklopedia.warmia.mazury.pl

v Unikowie. Za druhé světové války získal povolení pro pastorační činnost mezi Poláky nasazenými na nucené práce, ale pouze v německém jazyce. Začátkem roku 1945 se uchýlil před blížící se frontou k rodině Kroschewských, z níž pocházel kostelník, na okraj obce Unikow. Na jejich statku i v obci bylo mnoho osob utíkajících před blížící se sovětskou armádou.

Když se k Unikowu přiblížily sovětské jednotky, řada lidí začala opouštět své domovy. 29. ledna 1945 odsloužil otec

Zagermann poslední mši, jíž se zúčastnilo okolo 60 osob. Poté vzal liturgické náčiní a cennosti z kostela a odjel zpátky k rodině Kroschewských. Po obsazení obce se Sověti vyptávali na místo pobytu kněze a brzy skupina vojáků dorazila na statek, kde se kněz a řada uprchlíků ukrývali. Zpočátku se sovětské vojáky nechovali příliš násilně a jejich důstojníci dokonce s knězem vedl přátelské rozhovory, což chránilo obyvatele statku před násilím a rabováním. Dokonce se mohli večer modlit růženec. Zdánilivě snesitelná situace se však nakonec vyvinula tragickým směrem. 25. února kolem třetí hodiny ráno vtrhli na statek tři sovětské vojáky a začali kněze vyslýchat. Protože jim nerozuměl, co po něm chtějí, začali ho mučít a stříleli, aby jej zastrašili. Vojáci také prohledávali usedlost a kradli věci. Když narazili na liturgické náčiní a zjistili, že vyslýchaná osoba je kněz, stříleli otce Zagermanna do hlavy. Jakmile viděli, že ještě žije, jeden z vojáků ho bil do hrudi. Kněz zemřel až po 33 hodinách utrpení. Věřící ho následně oblékli do kněžského ornátu a chtěli jej pochovat, ale sovětské vojáky jim zakázali udělat pohřeb a pohřbít duchovního na farním hřbitově. Proto jej následně vložili do prostěradla a pochovali na zahradě rodiny Kroschewských.

Vojtěch Vlček

Mgr. Vojtěch Vlček, historik a pedagog, spolupracovník Ústavu pro studium totalitních režimů

FATIMA: ČTVRTÉ ZJEVENÍ PANNY MARIE

V tomto čísle začneme probírat druhý cyklus zbývajících tří zjevení, která jsou potvrzením toho, co bylo dříve zjeveno. To se ukazuje hned v srpnu 1917 v hrdinství fatimských dětí během jejich uvěznění.

Vyslychání v Ourému

Hejtmanem okresu Vila Nova de Ourém, do něhož spadala obec Fatima, byl Artur de Oliveira Santos, zarytý antiklerikál a zednář. Je proto pochopitelné, že sledoval s rostoucím znepokojením, jak

přichází do Fatimy stále větší počet lidí, a také nechtěl zklamat důvěru, kterou do něho vložily republikánské politické špičky. Rozhodl se tedy zasáhnout. Nejprve nařídil rodičům pasáčeků, aby se v sobotu 11. srpna v poledne dostavili se

svými dětmi do okresního města. Město bylo od Fatimy vzdáleno dvanáct kilometrů, což znamenalo tři hodiny pěší chůze. Luciin otec se tam vypravil se svou dcerou, ale otec Františka a Hyacinty šel sám, protože byl přesvědčen, že není po-

vinen vodit k soudu tak malé děti, které by ostatně takovou cestu ani nezvládly. Hejtman chtěl Lucii přinutit, aby mu vyjevila tajemství a slíbila, že na Cova da Iria už nepůjde. Nešetřil přitom sliby ani hrozbami. Když viděl, že nic nepořídí, propustil ji. Předtím ještě vyčínil panu Martovi, že nepřivedl své děti. Lucie hned po návratu do Aljustrelu běžela k Františkovi a Hyacintě, kteří u studny Arneiro plakali a modlili se za ni. Myslili si, že jejich sestřenice byla zabita, a proto ji objali s nesmírnou radostí.

Hejtmanovy úskoky ve Fatimě

Hejtman nepatřil k těm, kdo by hned kapituloval. Proto se v pondělí 13. srpna sám vypravil do Aljustrelu. Dostavil se do domu Martových a nechal sem také povolát Lucii s jejím otcem. Hejtmanův výslech měl obdobný průběh jako předchozí výslech v Ourému včetně jeho neúspěšného výsledku, i když tentokrát byly vyslýchány všechny tři děti. Proto hejtman dětem a jejich otcům nařídil, aby se dostavili na faru ve Fatimě. Chtěl do svých plánů zapojit intrikánsky faráře. On na hejtmanův příkaz vyslýchal Lucii, avšak opět neúspěšně. Pak hejtman posadil děti do svého auta: řekl jim, že se již blíží doba zjevení a že je tedy na Cova da Iria odveze. Neodbočil však do údolí, ale na opačnou stranu a dovezl do svého úřadu v Ourému.

Uvěznění v Ourému

Zde pokračovalo vyslýchání, zase doprovázené jak lichotkami a sliby, tak hrozbami. Když i tyto pokusy selhaly, uchýlil se hejtman k nejhoršímu: Vyhrožoval dětem, že je uvaří v kotli s olejem, pokud mu neprozradí tajemství. Nechal odvádět děti jednotlivě do vedlejší místnosti, aby ty, co zůstaly, si myslely, že odvedené vedle byly skutečně usmaženy. I když všechny tři děti byly pevně přesvědčeny, že musejí nevyhnutelně podstoupit smrt, zůstaly ve své výpovědi neoblomné. To nelze nazvat jinak než nekrvavým mučednictvím a morálním zázrakem: prvním nebeským potvrzením fatimského poselství.

Děti nejprve pobývaly v hejtmanově domě a poté byly dokonce uvrženy mezi zločince do vězení. Sedmiletá Hyacinta

zde plakala, protože byla přesvědčena, že zemře, aniž by viděla své rodiče. Vše však přinášela v oběť. Děti se ve vězení modlily růženec, k němuž se připojili i vězni. I srdce těchto tvrdých mužů byla naplněna soucitem. Jeden z nich začal hrát na tahací harmoniku, aby děti potěšil. „Hyacinta tancovala s nějakým zlodějem; když viděl, jak je malá, vzal ji do náručí.“¹

Návrat domů

Co se mezitím událo na Cova da Iria? Dne 13. srpna se tam shromáždil velký dav 15 až 18 tisíc lidí. Podle určitých vnějších znamení, která pozorovali všichni i při předchozích zjeveních, bylo pa-

Kaple zjevení ve Fatimě
Foto: Wikimedia Commons, János Korom Dr. (CC BY-SA 2.0)

Modlete se a přinášejte oběti... Mnoho duší přichází do pekla, protože se za ně nikdo neobětuje a nemodlí.

trné, že Panna Maria sem zavítala. Když se lidé dověděli důvod nepřítomnosti pasáček, chtěli jít do Ourému protestovat, ale slova pana Marta jim v tom moudře zabránila.

Hejtman viděl, že všechny jeho snahy jsou marné a také se obával zloby davu, a tak 15. srpna dovezl děti na verandu fary ve Fatimě. Tam je také uviděli četní lidé, kteří vycházeli z kostela po mši svaté o slavnosti Nanebevzetí Panny Marie, a zvláště jejich rodiče, kteří se jich ujali.

Zjevení Panny Marie ve Valinhos

Děti byly velmi smutné z toho, že 13. srpna nemohly být na místě zjevení, a měly obavy, že se jim Panna Maria již nezje-

ví. Avšak ani v srpnu nebyly o její zjevení připraveny. Došlo k němu v neděli 19. srpna, nikoli však na Cova da Iria, ale na místě zvaném *Valinhos* (Malá údolí) v těsné blízkosti Aljustrelu. Hyacinta toho dne zůstala doma, aby jí matka mohla umýt vlasy, a v hlídání stáda ji zastupoval její starší bratr João (Jan), kterého doprovázel František. Lucie vycítila, že přijde Panna Maria, a proto poprosila Joãa, aby zašel pro Hyacintu. Uposlechl, až když dostal dva dvacetníky. Hyacintu se mu přivést podařilo, takže nakonec byli všichni čtyři přítomni zjevení, i když João neviděl nic.

Když děti spatřily Pannu Marii nad dubem, začal rozhovor mezi ní a Lucií: „Co si ode mne přejete?“ „Chci, abyste přišli třináctého na Cova da Iria a abyste se dále denně modlili růženec. Poslední měsíc pak udělám zázrak, aby všichni uvěřili.“ „Co máme udělat s penězi, které lidé na Cova da Iria nechávají?“ „Dejte udělat dvě nosítka. Jedno poneseš ty s Hyacintou a s dvěma bíle oděnými děvčaty, druhé František s třemi chlapci. Peníze budou sloužit pro slavnosti Růžencové Panny Marie. Za ostatní peníze ať se postaví kaple.“ „Prosím vás, abyste uzdravila některé nemocné.“ „Ano, během roku některé uzdravím.“ A na závěr, těsně předtím, než se vznesla vzhůru, Maria (v návaznosti na první dvě fatimská tajemství) se smutkem řekla: „Modlete se, hodně se modlete a přinášejte oběti za hříšníky, neboť mnoho duší přichází do pekla, protože se za ně nikdo neobětuje a nemodlí.“²

Děti si z dubu, nad nímž se zjevila Panna Maria, ulomily větvíčku, která překrásně voněla. To mohly cítit jak ony, tak i jejich rodiče.

fr. Štěpán Maria Filip OP

P. Lect. PhDr. Štěpán Maria Filip OP, Th.D., vyučující na CMTF UP v Olomouci a na Angeli-ku v Římě

¹ «Vzpomínka první», I, 14. In: *Sestra Lucie hovoří o Fatimě: Vzpomínky sestry Lucie*. 2. vyd. Fátima: Secretariado dos Pastorinhos, 2007, s. 53.

² Srov. «Vzpomínku čtvrtou», II, 6. Tamtéž, s. 173.

PŘÍPAD CHARLIEHO GARDA JE PŘEDZVĚSTÍ DĚSIVÉ BUDOUCNOSTI

Případ Charlieho Garda, britského miminka trpícího vzácným degenerativním onemocněním – syndromem mitochondriálního vyčerpání –, jehož londýnská nemocnice odmítla vydat rodičům, aby ho mohli převést do USA k experimentální léčbě, v sobě spojuje celou řadu stále znepokojivějších trendů a skutečností, které se pro naši dobu stávají příznačnými.

„Nehoden života“

První evidentní skutečností je rozmach uvažování vycházejícího z eutanazie či tzv. „kvality života“. Zdravotníci a vedení nemocnice Great Ormond Street Hospital v Londýně se někdy v průběhu času zřejmě rozhodli, že Charlieho případ je beznadějný a bylo by lépe nechat ho prostě zemřít. Nešlo o medicínsky neoddiskutovatelnou pozici nejen kvůli tomu, že podobné závěry jsou zřídka neomylné a ve skutečnosti se poměrně často ukáže, že byly chybné, ale také protože zdravotníci buď o nových experimentálních možnostech léčby nevěděli, nebo je velkoryse přehlíželi. Nakonec se Charlieho stav zhoršil a cesta k této alternativě se uzavřela – patrně proto, že se nemocnice pustila do zdoluhavé právní bitvy proti rodičům, kteří si přáli, aby bylo Charliemu umožněno využít léčebných metod, které mu nabízeli renomovaní lékaři a zdravotnická zařízení ve Spojených státech. Zdá se, že Charlie se stal obětí zařazení do kategorie „nehoden života“ na základě svého zdravotního postižení. Každý, kdo sleduje rozvoj eutanazie v západní Evropě a Severní Americe ví, jak tento postoj, prosazovaný ideologií eutanazie, získává sílu. Rovněž bychom měli připomenout, že poprvé byl proti postiženým použit ve výmarském Německu a za nacismu samozřejmě rozšířen na další „kategorie“ lidí nehodných zůstat naživu.

Potlačení rodičovských práv

Druhou skutečností je zásadní potlačení rodičovských práv. V době, kdy jsme svědky toho, jak stát ve stále větší míře

Charlie Gard. Foto: Wikimedia Commons

Stát ve stále větší míře prosazuje své preference na úkor preferencí rodičů nejen ve vzdělávání, v základních metodách výchovy dětí, ale i v oblasti lékařské péče, a to dokonce i v otázkách života a smrti.

prosazuje své preference na úkor preferencí rodičů nejen ve vzdělávání, ale i v základních metodách výchovy dětí, to není překvapivé. K případu Charlieho Garda koneckonců došlo ve Velké Británii, jejíž jedna součást – Skotsko – před několika lety prosazovalo, aby byl každému dítěti při narození určen sociální pracovník, který by kontroloval rodiče. Mentalita, která považuje každého rodiče za potenciálního prznitele dětí, v zá-

padních zemích – jak vydatně vidíme i ve Spojených státech – umožňuje organizacím typu *Služeb pro ochranu dětí* na základě falešných obvinění z týrání a zanedbávání bezstarostně zasahovat v nevinných rodinách. Domnívá se, že stát ví lépe než rodiče, jak vychovávat děti, a nyní hodlá evidentně uplatnit plnou sílu zákona k vyloučení rodičů snažících se zajistit svým dětem příslušnou lékařskou péči, a to dokonce i v otázkách života a smrti.

„Lékařské únosy“

K případům, jako byl ten Charlieho Garda, nedochází jen ve Velké Británii. Připomeňme si Justinu Pelletierovou, jejíž rodičům Bostonská dětská nemocnice odmítla umožnit, aby jí zajistili péči, již potřebovala, protože pracovníci nemocnice nesouhlasili se (správnou) diagnózou jejího onemocnění stanovenou jinými odborníky. V obou těchto případech – a dalších, jimž se začalo říkat „lékařské únosy“ – jsme svědky šokujícího scénáře, kdy se dětské pacienti stávají prakticky vězni zdravotnických zařízení odmítajících respektovat právo jejich zákonných zástupců převést je jinam, aby se jim dostalo léčby, již potřebují.

Selhání soudů

Oba případy – ač místa, kde k nim došlo, dělí oceán – ještě dokonaleji ilustrují uzavřený systém ochrany dětí: nad agenturami a institucemi údajně určenými k ochraně dětí nejenže chybí dostatečný soudní dohled, ale soudci vůči nim trpí téměř komplexem podřízenosti. Jak píše právní vědec, např. profesor Paul Chill

z Connecticutské univerzity, v případě soubojů se sociálními pracovníky u soudů pro mládež v USA pravidla hry rozhodně nepřejí rodičům. Mimořádně jasně se to ukázalo v případě Pelletierové, kdy juvenilní justice na podnět nemocnice ochotně odebrala Justinu rodičům a svěřila ji do péče státu Massachusetts.

Tyto případy ještě zřetelněji ilustrují realitu nekontrolované soudní moci, jak jistě dobře víme my ve Spojených státech, kde Nejvyšší soud po desetiletí evidentně ztotožňuje ústavu s vlastními rozhodnutími bez ohledu na právní a ústavní tradici a historii. I když tento problém ve Velké Británii dosud nebyl tak vážný, případ Charlieho Garda ukazuje s plnou silou, že tamní soudci – kteří by se podle všeho měli řídit *common law*² – zřejmě mají za to, že se klidně obejdou bez rodičovských práv, která tento právní systém chápe jako práva základní.

Etika kontroly místo etiky služby

Dalším zjevným trendem současnosti, který ilustruje případ Charlieho Garda (a případ Pelletierové před ním) je rostoucí arogance, ultrapaternalismus a (což je velice znepokojivé) autoritářství elit odborníků a státních úředníků na Západě. Jsme svědky nejen nahrazování etiky služby etikou kontroly, ale i nehorázně nechoty uznat chybu. V obou případech šlo o zpackanou diagnózu a rozhodnutí lékařských autorit, které to nadto odmítly uznat a samy napravit, třebaže jiní, pravděpodobně kompetentnější odborníci byli jiného názoru. Ještě horší však byly jejich autoritářské kroky, jež stát plně podporoval nebo se jich v případě Pelletierové přímo účastnil a jež jejich mladé pacienty prakticky uvěznil, odmítly jim péči, kterou potřebovali, a jejich rodičům zabránily jim pomoci. Poškodily své pacienty nejen fyzicky, ale i psychicky a citově. Neumožnily jim citovou podporu a pomoc jejich rodin doma ani péči o jejich duchovní dobro. Nemocnice dokonce nedovolila, aby Charlie Gard strávil své poslední dny doma s rodiči. Mladá katolička Justina Pelletierová se nesměla účastnit mše ani přijímat svátosti a britská nemocnice nechtěla dovolit významnému americkému duchovnímu, aby se se svolením rodičů modlil nad Charliem

Gardem v jeho nemocničním pokoji, údajně z „bezpečnostních“ důvodů, čímž měla patrně na mysli, že si nepřeje, aby měl pastor, známý aktivista za náboženskou svobodu, další příležitost nemocnici veřejně kritizovat. Americký odborník na lékařskou etiku Wesley Smith nedávno uvedl, že autoritářské kroky nemocnice Great Ormond nemají v dějinách medicíny obdoby.

Míra arogance elit v případě Charlieho Garda byla patrná v tom, že vedení nemocnice si bylo tak jisté vítězstvím – vzhledem k podpoře britských soudů i Evropského soudu pro lidská práva, které daly zdravotníkům zapravdu –, že ho neodradil ani mizerný mediální obraz, který tím nemocnici vznikl.

Vzejde-li z případu Charlieho Garda něco pozitivního, mohla by to být větší citlivost veřejnosti a hlasitější odpor proti nebezpečí, jež s sebou nesou zpupné elity, prosazování myšlení nakloněného eutanazii a hrubé rozvracení rodičovských práv.

Vlažnost politiků

Další skutečností, kterou případ Charlieho Garda odhalil, je vlažnost politiků, pokud jde o vzdorování soudům zacházejícím příliš daleko. Britská ministerská předsedkyně Theresa Mayová vyjádřila Charlieho rodičům sympatie v jejich těžké situaci, ale dala najevo, že se jedná o věc justice. Později to vypadalo, že za větší oběť považuje nemocnici vzhledem k nepřátelskému postoji veřejnosti vůči ní v souvislosti s případem. Zde připomeňme také floridského guvernéra Jeba Bushe. Ten zjevně nebyl ochoten být jen uvažovat o zvrácení pobuřujícího postupu soudce George Greera, jenž dovolil manželovi Terri Schiavové (který ji opustil a začal si s jinou ženou), aby rozhodl o jejím odpojení od umělé výživy,

a tedy smrti vyhladověním. Je naprosto jasné, že pro dnešní politickou exekutivu je standardem jednoduše bez jediného slova umožnit předání politické moci do rukou soudců a úředníků – v určitém smyslu byla nemocnice v britském státním zdravotním systému prodloužením státní správy –, a to i tehdy, jsou-li v sázce životy jejich voličů. Charlie Gard, Terri Schiavová i Justina Pelletierová mohli být ušetřeni toho, co se jim stalo, kdyby se příslušní politici zachovali rozhodně, postavili se proti soudům a drželi se tradičních právních norem, které soudci – předpokládání strážci zákona – mařili.

Probudí se veřejnost?

Když už je řeč o právu, nebylo by přiměřenou reakcí v případě Charlieho Garda trestní oznámení na vedení nemocnice za únos, za britskou variantu ohrožení dítěte a za zabití, neboť zdržování na straně nemocnice pravděpodobně znemožnilo usilovat o léčbu v USA, která možná mohla dát Charliemu šanci? K tomu však samozřejmě nedojde. Kdyby naproti tomu Charlieho léčbu bývali odkládali rodiče, britské trestní soudy by z nich jistě udělaly exemplární příklad.

Vzejde-li z případu Charlieho Garda něco pozitivního, mohla by to být větší citlivost veřejnosti v západních zemích a hlasitější odpor proti těmto skutečnostem a nebezpečím, jež s sebou nesou zpupné elity, prosazování myšlení nakloněného eutanazii a hrubé rozvracení rodičovských práv. Voliči by se také měli začít dožadovat toho, aby s tím jejich volení zástupci něco dělali.

Stephen M. Krason

<http://www.crisismagazine.com>

Přeložila Lucie Cekotová

(Mezititulky redakce)

Stephen M. Krason, profesor politikologie a právních studií na Františkánské univerzitě ve Steubenville

¹ Americká varianta našich oddělení sociálně-právní ochrany dětí – pozn. překl.

² Anglosaské zvykové právo, odlišné od pozitivního práva obvyklého v kontinentální Evropě – pozn. překl.

NENÍ TŘEBA BÁT SE DOSUD NEZNÁMÉHO

Rozhovor s P. PhDr. Jakubem V. Zentnerem FSSP

Přinášíme rozhovor s P. V. Jakubem Zentnerem FSSP. Narodil se v prosinci 1984 a vyrůstal v Libochovicích u Litoměřic. Během studia historie, pomocných věd historických, dějin umění a pedagogiky na Filozofické a Katolické teologické fakultě Karlovy Univerzity objevoval hloubku katolické víry, krásu její liturgie a pohnutou touhou nenechat si tento poklad pro sebe vstoupil v roce 2009 do kněžského semináře ve Wigratzbadu. Po vysvěcení nyní působí v Neckarsulm v Německu.

Na úvod nám, otče, řekněte něco o Kněžském bratrstvu sv. Petra (FSSP).

Kněžské bratrstvo sv. Petra má ve svém znaku klíče svatého Petra na modrém poli, doprovázené třemi slzami. To dokonale vystihuje náš vznik, charisma i poslání. Slzy symbolizují nejen trojí zapření svatého Petra, které jej vedlo k obrácení, ale také těžké okolnosti našeho vzniku i působení. Klíče svatého Petra symbolizují autoritu nástupců svatého Petra a modré erbovní pole Pannu Marii.

Naše společenství vzniklo v roce 1988 z kněžského hnutí arcibiskupa Lefebvra, které mělo oficiální název Společnost Srdce Ježíšova a Mariina, ale říkalo si Kněžské bratrstvo sv. Pia X. V 70. a 80. letech minulého století chtěla Církev především na Západě hledat nové cesty, jak žít Evangelium v rychle se měnícím světě. Byla to ovšem řešení poplatná více duchu doby než duchu Evangelia. Místo skutečné obnovy návratem k živé víře se změnila vnější projevy. Mnozí si mysleli, že když se nahradí tradiční mešní ritus novým zjednodušeným obřadem, zavedou se lidové jazyky do mše svaté, kterou kněz bude sloužit tváří k lidu, nastane „nové jaro“. Místo toho přišla tuhá zima. Církev byla zmítána zmatky. Tisíce kněží opouštěly své povolání, semináře se začaly vyprazdňovat a život kněží i věřících přizpůsobovat světu. Arcibiskup Lefebvre, který měl velké pastorační zkušenosti z misí ve francouzských afrických koloniích, chtěl jít cestou osvědčenou. Nešlo mu o nostalgii nebo lpění na tradicích kvůli vnějšímu projevu a folklóru, ale dobře si uvědomoval,

že když se naruší kostra Církve až do základů, stavba se začne hroutit. Dostal se ale do konfliktu s církevní hierarchií. To vedlo Kněžské bratrstvo sv. Pia X. do neregulární kanonické situace. Spor se snažil vyřešit tehdejší prefekt Kongregace pro nauku víry kard. Ratzinger, ale když tehdy již věkem pokročilý arcibis-

P. Jakub V. Zentner FSSP

kup Lefebvre v červenci 1988 přistoupil ke svěcení čtyř biskupů, a to přes výslovný zákaz papeže svatého Jana Pavla II., byla cesta k usmíření na dlouhou dobu uzavřena. Část kněží z hnutí arcibiskupa Lefebvra však chtěla pokračovat v tom dobrém, co arcibiskup pro Církev vykonal. Chtěli tak činit nikoli v duchu vzdoru vůči Kristovu náměstkovi, ale v jednotě s papežem a s biskupy. Důvěřovali v Církev, která má nejen svoji viditelnou tvář, ale je ve své podstatě institucí založenou a i v době krize vedenou svým samotným božským Zakladatelem. Tak se

11 kněží, 1 jáhen a několik seminaristů z Kněžského bratrstva sv. Pia X. obrátilo na kardinála Ratzingera s prosbou, aby jim poradil, jak si dál uchovat své charisma a současně zůstat v jednotě s Církví a papežem. Kard. Ratzinger jim navrhl, aby založili vlastní společenství, což se také stalo. Již 18. října 1988 bylo Svatým stolcem schváleno jako společnost apoštolského života papežského práva s názvem Kněžské bratrstvo sv. Petra (FSSP – *Fraternitas Sacerdotalis Sancti Petri*).

Jaká byla vaše cesta do FSSP?

Cesta ke Kněžskému bratrstvu vedla přes studium historie, archivnictví a dějin umění. Pokřtěný jsem byl až na prahu dospělosti, ale brzy jsem se začal ptát, proč jsou v kostelích hlavní oltáře prázdné a místo toho se mše svatá slouží na mnohdy provizorních oltářích nebo někde i stolech, které se do starých kostelů ani nehodí. Když jsem hledal odpověď v dokumentech Druhého vatikánského koncilu, našel jsem jen zdůraznění latiny, chorálu, návrat ke kořenům – ale v podstatě opak toho, co se prezentovalo jako „duch koncilu“. Při studiu historie v Rakousku a Německu jsem našel v kostelích a kaplích FSSP to, co je úplně normální, ale bohužel na Západě ne všude obvyklé – důstojně slouženou mši svatou, možnost svaté zpovědi, katechezi a formaci, kde jde o živou víru. Uvažoval jsem o možném duchovním povolání, a nakonec jsem dal přednost mladému společenství, které jde osvědčenými cestami, místo jiných klasických společenství, které se jeví jít cestami nejistými.

Co byste řekl o letech své formace v semináři ve Wigratzbadu?

Spirituální rok, který má u nás charakter noviciátu, dvouleté studium filosofie a větší část teologie jsem studoval v našem semináři v německém Wigratzbadu. Teologii jsem pak dokončil v semináři v americkém Dentonu v Nebrasce, kde jsem také ve farnosti FSSP ve městě Omaha vykonával jáhenskou praxi. Během studia jsem měl možnost poznat naše apoštoláty kromě německy mluvících zemích také v Mexiku a v Kanadě.

Výuka v obou seminářích má kanonické uznání Svatým stolcem. Studium je v našich seminářích organicky zapojeno do celkové formace, která zahrnuje duchovní i praktickou přípravu. Časy přednášek střídají společné modlitby, samostudium i doba vyhrazená pro společné rekreace. Někteří profesori do našich seminářů dojíždí z různých teologických fakult, jiní zde i bydlí. Seminarista zde absolvuje dvouletý kurz filosofie, a to především systematické aristotelsko-tomistické filosofie. Nechybí ani vhledy do jiných scholastických systémů, např. Duns Scota nebo Suáreze. Ačkoli se filosofie zdá zpočátku složitá, nejde o nic jiného než o schopnost správně užívat zdravý rozum s precizním pojmoslovím, která později, při studiu teologie, umožní dobře definovat pravdy víry.

V teologii se klade největší důraz na dogmatiku a morálku. První se osvědčí na kazatelně a druhá ve zpovědnici. Seminaristé si musí během prvních let v semináři osvojit dobré znalosti latiny. Výuka probíhá v semináři v Německu německy nebo francouzsky, v USA anglicky, ale není ničím výjimečným, že skripta pro teologické ročníky jsou v latině.

V čem spočívá činnost FSSP v ČR?

Zatím má FSSP tři české kněze a jednoho jáhna. Všichni jsme ustanoveni v našich apoštolátech v Německu a Rakousku. V českých zemích však pořádáme už několik let letní tábory pro děti, mládež a rodiny, a také pěší poutě. Každoročně v létě konáme v břevnovském klášteře v Praze „Hovory o víře“, kde se věnujeme různým tématům. Letošní ročník se bude konat v břevnovském klášteře od 3. do 9. září (viz <http://fssp.cz>) a jejich

Primice P. V. Jakuba Zentnera FSSP v Untermooweileru 3. července 2016

téma se bude – vzhledem k letošnímu výročí 10 let od vydání motu proprio *Summorum pontificum* – věnovat liturgickým otázkám souvisejícím s tradiční liturgií.¹

Od minulého roku jsme začali po dohodě s jednotlivými duchovními správci také pravidelně vysluhování mší svatých tam, kde si to věřící žádají. Mše svatá je vždy spojena s pravidelnými katechezemi a vysluhování dalších svátostí (především svatě zpovědi) a svátostin.

Věřící mají právo žádat, aby se jim dostalo tradičních mší svatých. Nemělo by to být nic neobvyklého. V Církvi vždy byla legitimní pluralita.

Strávil jste delší dobu v Německu, vlastně dosud v Německu převážně působíte, mohl byste trochu srovnat situaci tam a u nás?

Asi největší rozdíl je v tom, že FSSP má v německojazyčných zemích tradici působení od svého vzniku v roce 1988. Někteří biskupové nás pozvali a světili nám duchovní péči o věřící, kteří žádali vysluhování mše svaté a dalších svátostí v tradičním ritu. Způsob ustanovení je různý. Ve Švýcarsku máme personální farnosti pro tradiční ritus, v Rakousku převažuje

je forma působení v rektorátních kostelech. V Německu je situace odlišná podle různých diecézí. V Mnichově nám nedávno kard. Marx světil kostel Damenstiftskirche přímo v centru města, jinde užíváme kostely, které jsou ve správě jednotlivých farností. Přicházejí k nám věřící všech skupin, ale převažují mladé rodiny. Mnozí přijíždějí i ze širšího okolí. Pro mnohé jsou naše kostely jen místem, kde najdou kněze ve zpovědnici (což v současnosti na Západě už nebývá úplně samozřejmé – pozn. JPK), jinde jsou rodiny, které už ve třetí generaci vyrůstají v tradičním ritu. Zvláště je rozšířena práce s mládeží v duchu svatého Jana Boska pod názvem Christ-König-Jugend.

V Čechách je naše působení teprve v počátcích. Je potřeba si teprve získat důvěru nejen věřících, ale i kněží a biskupů. Je důležité, aby v nás neviděli konkurenci nebo rozvratné živly, ale kněze, kteří jsou připraveni zpřítomňovat Kristovo kněžství a jeho oběť ke slávě Boží a k užtku duším. Někdy si nás pletou s Kněžským bratrstvem sv. Pia X. a to působí mnohá nedorozumění. Jinde je odpor doslova ideologický, ale nezřídka se setkáváme s pěkným přijetím.

¹ Dokument, jímž papež Benedikt XVI. opět umožnil sloužení tradičního římského ritu a dalších svátostí pro všechny kněze a věřící, viz <https://www.cirkev.cz/archiv/070801-motu-proprio-summorum-pontificum>.

Co byste na závěr vzkázal čtenářům RC Monitoru?

Druhý vatikánský koncil zdůraznil, že „svatá Matka Církev přiznává všem legitimním ritům stejná práva a důstojnost“ (SC 4) a papež Benedikt XVI. před deseti lety potvrdil, že věřící mají právo žádat, aby se jim dostalo tradičních mší svatých. Nemělo by to být nic neobvyklého. V Církvi vždy byla legitimní pluralita a potřebná jednota uvnitř Církve

nemá nic společného s uniformitou. Nikdo ovšem nemůže mít rád to, co nezná nebo nezná dostatečně. A proto všichni, kteří chtějí, jsou na mše svaté nebo i katecheze FSSP srdečně zváni. O pořádaných akcích je pravidelně informováno na stránkách fssp.cz a dalších organizací a farností, které s námi spolupracují, jako např. v Praze Klub svatého Atanáše (<http://klub-svateho-atanase.webnode.cz>), na Moravě potom obnovené a personálně

obměněné pobočky mezinárodních asociací Una Voce (<http://una-voce.cz>) a Juventutem (<https://juventutem.cz>).

Není třeba bát se dosud neznámého. Kněží i věřící, kteří našli svoji liturgickou identitu v tradiční liturgii a zbožnosti, mají jako všichni své chyby i dobré stránky, ale dokud jsou obráceni společně čelem k Pánu, směřují správným směrem.

Ptal se Jan Petr Kosinka

PRÁZDNINOVÉ POZNÁMKY K VOLBÁM

Veřejná diskuse

Na konci prázdnin ukazují průzkumy volebních preferencí stále značnou rozdrobenost politické scény: hrozí tedy, že značná část hlasů může propadnout. Značný vliv budou mít dosud váhající voliči. Neměli bychom patřit mezi ně.

Přiznám se, že mne znepokojují diskuse pod články na internetu. Je, podle mého soudu, zcela zjevné, že se organizovaně vynořují příspěvky, které líčí současnou situaci v zemi jako hroživou, ba katastrofální. Jako příklad bych uvedla tvrzení, že dnes – v situaci, kdy panuje spíše nedostatek pracovních sil – u nás roste nezaměstnanost, což „dříve nebylo“. Hlasů, které tvrdí, že za komunismu bylo lépe, je podezřele mnoho.

Domnívám se, že by právě katolíci měli mít odvahu poukazovat na to, že je u nás celkově lépe a že bychom za to měli být vděční. Právě my jsme za komunismu zřetelně nesli břemeno nesvobody a všestranné buzerace; neměli bychom na to zapomínat.

Kauza Babiš

Na poslední chvíli se vynořila kauza „Čapí hnízdo“, která může politickou diskusi důkladně zamíchat. Sama si netroufám ji podrobně posuzovat, takže si dovoluji využít hodnocení Bohumila Doležala v jeho *Událostech*:

„Pokud jde o volby samy, nebudou rozhodovat o tom, zda má být trestně stíhaný politik premiérem nebo ne, nýbrž

o tom, zda bude dominantním politikem v ČR, a tedy i případným premiérem, Andrej Babiš nebo ne. Je tu řada pádných důvodů, proč by být neměl, přičemž případ „Čapí hnízdo“ se sice nedá přehlédnout, ale není mezi těmi důvody ani náhodou na prvním místě. Problém je politický a rozhodovat bude velká porota, tj. voliči. Tak to ve volbách chodí. Velká porota nebude ani náhodou rozhodovat o tom, zda je Andrej Babiš vinný v kauze „Čapí hnízdo“, nebo ne. Soud nebude rozhodovat o tom, zda smí být Andrej Babiš premiérem nebo ne, ale zda je podvodník, nebo ne. Jde o dvě různé věci. Byla by demagogie tvrdit, že spolu vůbec nesouvisejí. Ale jsou to dvě různé věci a dva různé problémy.

Jde o to, zda se nám podaří udržet parlamentní demokracii, právní stát a politickou pluralitu aspoň na té úrovni, jakou jsme si vydobyli – lépe řečeno asi, jaká nám spadla do klína – po listopadu 1989. Anebo zda tu budeme mít „stát jako firmu“ specifické povahy (s inspirací v Chicagu třicátých let minulého století nebo v Palermu bez časového omezení) a demokracii dejme tomu pořádně zjednodušenou. To druhé by bylo děsné, i kdyby pan Babiš nekradl ani trochu. Mnoha lidem se zdálo, že hlavní problém, vláda zrádné pravice, je vyřešen, a pan Babiš je jen něco podružného, s čím si poradíme. Pan Babiš je člověk cílevědomý a má jiný koncept: hlavní problém jsou „standardní, tradiční strany“.

Drží se ho cílevědomě, jako Otesánek: spalal jsem ODS, spalal jsem TOP09, a tebe, ČSSD, taky sežeru. A opravdu, nešťastným socanům už koukají z tygrovy tlamy jen nožičky.“

Kauza Okamura

Druhá strana, která nabírá na síle, je Okamurova Strana přímé demokracie. Velmi pohotově zachytila reálný problém, jímž je hrozba islamizace naší země. Na druhé straně má zcela nebezpečné plány: idea odvolatelnosti politiků by přinesla situaci, kdy by se každý politik musel bát vyslovit nepohodlný názor nebo přinést nepopulární návrh.

Ale odpovědný politik se nesmí bát být nepopulární. V tom byla síla Winstona Churchila, který je dnes stále častěji citován.

Problém volebního systému

Zdá se mi, že stále víc lidí začíná nahlížet, že to, co nám komplikuje politický život, je právě náš volební systém; rozdrobená politická scéna, na níž drobné strany uzavírají problematické koalice, které zbavují politiky odpovědnosti. To už do voleb nevyřešíme, ale měli bychom na tom pracovat.

Michaela Freiová

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

OHROŽENÍ RODINY JE OHROŽENÍM SPOLEČNOSTI

Pohled morálního teologa na otázku výchovy dětí homosexuálním párem

Pan Jiří Ambrož a jeho „manžel“ žijí v Kalifornii a vychovávají dvě děti, syna a dceru. Za obrovský úspěch považují, že Ústavní soud České republiky doporučil Nejvyššímu soudu, aby uznal „jejich právo“ být v úředních dokumentech oba uvedeni jako otcové dětí (viz článek na *aktuálně.cz* z 25. července 2017 s titulem: „Dětem je jedno, jestli mají matku, říká gay. Jeho partnerovi přiznal Ústavní soud rodičovská práva“ a rozhovor na *DVTV* z 28. července 2017 s titulem: „Homosexualitu jsem si nevybral, proč mám mít jiná práva, zákony v ČR jsou zastaralé, říká Ambrož“). Jelikož mnoho lidí neví, jak se k těmto otázkám postavit, rozhodl jsem se nabídnout určitý náhled na tyto skutečnosti z hlediska morální teologie.

Nechci na tomto místě rozebírat jev homosexuality jako takové – tedy analyzovat, zda jde skutečně o něco vrozeného, či o nějakou poruchu v psychice, která má vliv na vnímání skutečností týkajících se sexuální oblasti. Proto se v dalším textu snažím odlišit homosexuální orientaci od homosexuálního jednání. Rád bych upozornil na některé skutečnosti, které vyplývají z historicky celkem nové situace, kdy v některých zemích homosexuální páry nejen dosáhly legalizace svých sňatků, ale i možnosti výchovy dětí.

Písmo a nauka Církve

Homosexuální jednání je v Písmu svatém striktně odsuzováno jako jednání zlé – stačí zmínit příběh o zničení Sodomy (Gn 19,1–29). Našli bychom ovšem i místa v Novém zákoně, které toto jednání odsuzují jako morální úpadek, jenž je důsledkem modloslužby (Řím 1,24–27), jako jednání, které vylučuje z Božího království (1 Kor 6,9–10), či jako jeden ze způsobů jednání, kvůli kterým byl dán Zákon (1 Tim 1,10). Tradice katolické církve toto jednání označuje jako vnitř-

ně nezřízené skutky, které jsou v rozporu s přirozeným zákonem, které oddělují sexuální úkon od daru života, popírají význam komplementarity muže a ženy, a proto nemohou být v žádném případě schvalovány (srov. KKC 2357). Katechismus dále varuje před jakoukoli nespravedlivou diskriminací těchto osob a vyzývá je ke zdrženlivosti, která nevylučuje nezištná přátelství a díky níž by spolu s životem modlitby a svátostnou milostí mohli dospět ke křesťanské dokonalosti (srov. KKC 2358–2359).

Foto: Wikimedia Commons, Sam (CC BY 2.0)

V argumentaci homosexuální lobby se vůbec nemluví o právech a diskriminaci dětí. Proč nemá dítě právo mít svou vlastní matku a svého vlastního otce?

Nespravedlivá diskriminace?

Naším nevěřícím spoluobčanům by samozřejmě tento způsob argumentace nestačil – v Boha nevěří a nemají důvod brát vážně učení Církve. Možná by někdo vytrhl z kontextu onu zmínku o „nespravedlivé diskriminaci“ v čl. 2358 v KKC a začal by na ní stavět svou argumentaci ve prospěch legalizace zájmů homo-

sexuální lobby. V minulosti se skutečně stávalo (a možná se ještě někde stává), že homosexuálové jsou pro své jednání fyzicky napadáni nebo likvidováni. Taková reakce, ač ji jistě nelze schvalovat, ovšem prozrazuje určité podvědomé vnímání škodlivosti homosexuálního jednání na život společnosti. Homosexuální spojení totiž nikdy ze své podstaty nemůže vést ke zplození dítěte, a tudíž nijak neprospívá budoucnosti konkrétního lidského společenství.

Vrátím-li se k argumentaci pana Ambrože, je zřejmé, že má vše dobře promyšlené a že dokáže dobře argumentovat. Problém v takové argumentaci ovšem spočívá v tom, že některé věci se zdůrazňují bez dalšího zdůvodnění, zatímco o jiných se zcela mlčí. Mluví se o „právech homosexuálů“, která jim dlouho byla upírána. Ptá se někdo, na čem jsou taková „práva“ založena? Na lidské přirozenosti a jejích danostech určitě ne, tím méně by mohla být schvalována Božím zákonem. Mluví se o „diskriminaci“ homosexuálů, kteří podle platných zákonů nemohou mít děti. Na čem je tato „diskriminace“ založena? Že civilní zákon nerespektuje jejich touhu po domnělých právech? Nebo na tom, že podle zákonů vložených do naší přirozenosti homosexuálové nikdy děti zplodit nemohou? Z toho by samozřejmě vyplývalo, že takový pár není ani způsobilý pro jejich výchovu. Pokud je civilní zákon v rozporu s přirozeným zákonem, pak se nemůže jednat o dobrý zákon.

Koho by měl zákon chránit?

Jsou tu ale i věci, o kterých se nemluví. Zdůrazňují se práva menšin. To je velmi zavádějící. Myslím, že zákon by měl převším chránit práva slabšího proti silnějšímu. V argumentaci homosexuální lobby se vůbec nemluví o právech a diskriminaci dětí. Proč nemá dítě právo mít svou vlastní matku a svého vlastního

otce? Dítě se v určitém věku potřebuje identifikovat s dospělou osobou stejného pohlaví. Je-li vše v rodině v pořádku, syn se identifikuje s otcem a dcera s matkou. S kým se bude identifikovat dcera pana Ambrože? A s kým se bude identifikovat jeho syn? Znamená jeho identifikace s jedním z jeho „otců“ (příčemž ani neví, kdo je jeho skutečným otcem) i přijetí jejich homosexuality? Jejich děti se možná nikdy nedozví, kdo je jejich biologická

matka (dárkyně vajíčka). To samozřejmě nejen znamená, že jim je násilím vyrvána možnost poznání historie jejich rodu v mateřské linii, ale zároveň to s sebou může nést i vážné důsledky do budoucna, pokud by se náhodou někdo z těchto dětí rozhodl založit rodinu se svým biologickým sourozencem, aniž by o tom vůbec mohl vědět.

Myslím, že bychom měli být vnímaví pro Boží zákon a danosti lidské přiroze-

nosti. To nám umožní lépe chápat, jak se postavit k těmto novým skutečnostem.

P. Tomáš Reschel
(Mezilitulky redakce)

P. ThLic. RNDr. Tomáš Reschel, Ph.D., morální teolog a student doktorského programu na TF ve Fribourgu, farní vikář v Ústí nad Orlicí

HISTORICKÝ KALENDÁŘ • ZÁŘÍ 2017

2. září 1347

Slavnostní korunovace císaře Karla IV. a jeho manželky Blanky pražským arcibiskupem Arnoštem z Pardubic v chrámu sv. Víta na Pražském hradě.

3. září 1347

Císař Karel IV. založil chrám Panny Marie Sněžné na pražském Novém Městě. Trojlodní bazilika a budoucí korunovační chrám s klášterní svatyní Řádu karmelitánů.

4. září 2002

Slavnostně otevřen Teologický konvikt v Olomouci za přítomnosti olomouckého arcibiskupa Mons. Jana Graubnera a dalších šesti biskupů z českých zemí.

5. září 1997

Zemřela Matka Tereza z Kalkaty, albánská misionářka v Indii. 25. prosince 1948 založila řeholní společenství sester „Misionářek lásky“. Zde konala nezištnou činnost ve prospěch nemocných a chudých. V listopadu 1984 navštívila ČSR. V říjnu 2003 papežem Janem Pavlem II. blahověna a 4. září 2016 papežem Františkem svatořečena. Obdržela mnoho státních vyznamenání a v r. 1979 Nobelovu cenu míru.

9. září 1942

Zemřel Arnošt Vykoukal, katolický kněz, benediktin a spisovatel. Působil v Emauzském klášteře v Praze, kde se r. 1900 stal převorem a v r. 1925 opatem. Zahájil epochu nového rozkvětu kláštera a též oživení kláštera na Sázavě. Shromáždil materiál

k beatifikaci Mladý Přemyslovny. Zemřel v koncentračním táboře v Dachau.

13. září 1917

Narozen ThDr. František Kotalík, katolický kněz a teolog, biblista a pedagog. Za druhé světové války působil jako duchovní v anglické armádě. 2. října 1950 jmenován docentem pro obor hebrejštiny na CMBF v Litoměřicích. V říjnu 1955 se stal profesorem v oboru starozákonní vědy a semitské dialektky.

16. září 1897

Papež Lev XIII. prohlásil katolického kněze a mučedníka Hroznatu za blahoslaveného. Český šlechtic, zakladatel dvou premonstrátských klášterů v Teplé u Mariánských Lázních a Chotěšově. Relikviář s ostatky bl. Hroznaty uložen v klášterním kostele v Teplé. V r. 1993 papežem Janem Pavlem II. ustanoven patronem Plzeňské diecéze.

17. září 1927

Zemřel Cyril Antonín Straka, katolický kněz, premonstrát, knihovník a církevní historik. V březnu 1906 se ujal správy klášterní knihovny na Strahově, tuto funkci vykonával až do své smrti. Zpřístupnil strahovskou knihovnu vědeckým badatelům. 5. června 1920 zvolen převorem kláštera. Autor knižních prací a četných studií z literární historie a dějin tisku.

25. září 1962

Zemřel ThDr. Silvestr Maria Josef Brait, katolický kněz, dominikán a teolog, básník,

literární kritik. V letech 1926–1948 vedoucím redaktorem náboženské revue *Na hlu-binu*. Založil edici náboženských knih „Krystal“. V letech 1930–1950 profesor apologetiky, dogmatiky a mystické teologie na řádovém učilišti v Olomouci. Podílel se na českém překladu *Summy theologické*.

27. září 1927

První salesiáni, pod vedením katolického kněze Ignáce Stuchlého, přišli do Fryštáku u Holešova, aby navázali na myšlenku svatého Jana Boska a začali realizovat první české salesiánské dílo.

28. září 1837

Z Francie přijely do Prahy první čtyři české Milosrdné sestry sv. Karla Boromejského. Po krátkém působení v ústavu slepých na pražské Malé Straně přesídlily boro-mejky r. 1843 pod Petřín a tam si v letech 1851–1854 zřídily novou nemocnici.

28. září 1947

V Praze zahájila činnost Katolická informační služba jako oficiální mluvčí českých a slovenských katolíků. Měla informovat o náboženském dění v ČSR a též přinášet zprávy z katolického světa.

28. září 1992

Papež Jan Pavel II. jmenoval dosavadního administrátora olomoucké arcidiecéze Mons. Jana Graubnera olomouckým sídelním arcibiskupem a metropolitou moravským.

Arnošt Kelnar

Jak to vidí Robert Huneš

Duchovní péče v nemocnicích

Ministerstvo zdravotnictví vydalo *Metodický pokyn o duchovní péči ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče*. Platí od jara letošního roku. Řada dotčených z branže zajásala. Nemocniční kaplani, kněží, pacienti. Ministerstvo má čárku v kolonce splněno...

V Pokynu je několik zajímavých míst. Předně říká, že tato služba má neevangelizační charakter. Nu, budiž. Dále uvádí, že Ministerstvo doporučuje nemocnicím upravit vztah s kaplanem pracovním vztahem; doplnit nemocniční řády ohledně působení kaplanů; informovat všechny kliniky a oddělení o působení kaplana; zajistit v prostorách nemocnic důstojné zázemí pro kaplanovu duchovní činnost; ve vnitřních prostorách vyhradit místnost, opatřit ji označením „Kaple“, vybavit křesťanským symbolem latinského kříže nad vstupem a uvnitř, a zřídit kancelář kaplana s obvyklým vybavením a označením. Kaplan pak má, dle Pokynu, právo vstupovat do lůžkových a společenských prostor klinik a oddělení a možnost vést s pacientem, zdravotnickým pracovníkem či návštěvníkem rozhovor v přiměřeném soukromí.

Nesdílím příliš nadšení, že by tento dokument významně změnil poskytování duchovní péče v nemocnicích. Proč? Již nyní v nemocnicích visí po chodbách Práva pacientů, Etický kodex, Řád nemocnice, různá ISO či podobné dokumenty. Obsahují nějakým způsobem právo pacienta na duchovní péči. To ostatně vychází ze Zákona o zdravotních službách (platí již sedm let), který říká, že pacient má právo „přijímat ve zdra-

votnickém zařízení... duchovní péči a duchovní podporu od duchovních církví a náboženských společností registrovaných v České republice nebo od osob pověřených výkonem duchovenské činnosti... návštěvu duchovního nelze pacientovi odeprít v případech ohrožení jeho života nebo vážného poškození zdraví...“

V tomto ohledu Metodický pokyn MZ nepřináší mnoho nového. Navíc to není závazný dokument. Realita v nemocnicích je obvykle taková, že duchovní péče nikterak nabízena není. Na žádost pacienta je mu, v těch lepších případech, zavolán „nějaký farář“. Ovšem duchovní rozměr člověka a duchovní péče s tím spojená nejsou problematikou, která by pro vedení nemocnic byla důležitá. Je-li vůbec vnímána. Metodický pokyn ministerstva na tom máloco změnil.

Rozšíření bodů „Práv pacientů“ na nástěnce v nemocnici duchovní péči nezlepší. Změnit to může spíše naše žitá víra. Jsme my, katoličtí křesťané, těmi pacienty, kteří při pobytu v nemocnici touží po návštěvě kaple? Vyžadujeme její dostupnost? Žádáme pravidelnou návštěvu duchovního, přijímání svátostí? Při neochotě lékařů a sester ji zajistit trváme na svém?

V nemocnicích nyní přibudou prostory s nápisem „kaple“. Zůstanou

prázdné, bez bohoslužeb? Jistě se také objeví pracovní s nápisem „nemocniční kaplan“ na dveřích. Zůstanou zamčené, či osamělý kaplan za nimi a bez práce? Nečekejme, že management nemocnic je za námi pošle, budou spíše trpěni. Pokud nebudeme své duchovní potřeby aktivně projevovat, žádat a žít, snadno se časem může ukázat, že tato nevyužívaná služba je zbytečná a bude lepší ji zase zrušit... Vzpomínám, jak po 17. listopadu na náměstích vlály transparenty s nápisy „Kdo jiný než my, kdy jindy než teď?“ V duchovní péči to platí neméně.

Z hospicového prostředí dobře vím, jaký je rozdíl mezi „pacient má právo“ a „každodenní řešení duchovního rozměru péče“. Asi takový, který vystihl papež František slovy: „Média usnadňují komunikaci, nikoli dialog,“ nebo již za první republiky T. G. Masaryk trefně poznamenal: „Demokracii už bychom měli. Teď ještě nějaké ty demokraty.“ Parafrazuji – možnost duchovní péče už bychom měli. Teď ještě ji žádat a využívat.

Robert Huneš

ředitel Hospice sv. Jana N. Neumanna

P.S. V hospicích duchovní péče již dlouhá léta funguje. I bez Metodického pokynu.

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:
Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, I 52 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí.

Letem světem

Jasná slova hierarchie potěší a povzbudí vzdycky, dodají novou odvalu a pomohou správně vidět. Taková zazněla v rozhovoru s pražským arcibiskupem kardinálem Dominikem Dukou na stránkách *Hospodářských novin*. Mimo jiné řekl: „**Je pozoruhodné, že stoupcenci postmoderny na jedné straně říkají, že pravda neexistuje, a když titíž stoupcenci postmoderny řeknou, že stejně hodnotné jako rodina je soužití dvou žen nebo dvou mužů, tak si najednou nárokují, že mají pravdu. Konzervativně uvažující lidé jsou v těžké pozici.** Existuje tady novodobá inkvizice, která nepoužívá starých krutých trestů, ale používá mediálních lynčů, kterými dokáže svého protivníka úplně zničit. Dělá z něj intelektuální nebo morální ruinu.“

Vláda se rozhodla neprojednat návrh Ministerstva práce a sociálních věcí nazvaný Konceptce rodinné politiky. V jednom ze svých příspěvků na sociální síti tento materiál Aliance pro rodinu příhodně označila za (Anti)Konceptci. Obsah tohoto materiálu byl skutečně nebezpečný. Paní poslankyně Jitka Chalánková okomentovala jen jednu z celé řady problematických částí takto: „Nejvíce mi vadí přesvědčení paní ministryně, že porodnost je třeba podporovat výrobou dětí na klinikách. Právo na dítě ale mezi lidská práva nepatří. Zato právo dítěte poznat své biologické rodiče ano. A právě toto právo dětí by měl stát chránit především.“ Budme však nadále bdělí, je velmi pravdě-

podobné, že se něco podobného do rukou zákonodárců brzy vrátí.

„Byl vytipován komunistickým režimem jako jediný mezi tajně vysvěcenými biskupy, který by mohl být povolný, měkký a dlouhou dobu se zdálo, že se nemýlili,“ tvrdí katolický kněz Tomáš Halík o kardinálu Františku Tomáškovu, jehož 25. výročí smrti jsme si nyní připomínali. „Byl to skutečně člověk kompromisu, který nechtěl dráždit režim,

Koláž: mimi

nezadat si s ním, ale hledal cestu drobných krůčků.“ Toto období v jeho životě ale vyvrcholilo kolem vzniku Charty 77, jak upřesnil medailonek k výročí kardinála na Českém rozhlasu. Několik významných křesťanských laiků, kněží a teologů se hned na počátku připojilo k Chartě a František Tomášek se nechal přimět komunisty k prohlášení, které se od Charty de facto distancovalo. „V té chvíli vystoupil Josef Zvěřina, významný český teolog, který byl už vězněm nacistického režimu, pak dlouholetým vězněm stalinské-

ho režimu. Při osobním setkání, ale pak i v otevřeném dopisu, který se šířil samizdatem, kardinálovi jasně vytkl tuto pozici a řekl, že již nejde o problém čistě politický, nýbrž o zásadní mravní otázku a pokud se Církev nepostaví na stranu pronásledovaných, ztratí věrohodnost,“ říká Halík. Také dnes je třeba pevného a jasného hlasu Církve. A v tolika ohledech! Kéž nám to pan kardinál Tomášek vyprosí, kéž vyprosí odvalu.

Slovenský *Postoj.sk* ve své blogosféře uveřejnil zajímavý rozhovor s otcem Emmanuelem Ojeifo. Je knězem nigerijské arcidiecéze Abuja. Čtyři roky pracuje jako osobní sekretář kardinála Johna Onaiyekana. Na otázku o svém povolání ke kněžství odpověděl dosti jasně. Je to jednoduché. Ale přitom... kéž by Pán dal nám, rodičům, taková srdce. „Kudy vedla Vaše cesta ke kněžství?“ – „Jak jsem již řekl, náboženská výchova byla především v gesci mé matky, přestože oba rodiče vždy milovali Boha a usilovali žít podle jeho vůle. **Má matka mě a sourozence naučila modlitbě, každé ráno nás také budila, abychom ještě před školou stihli ranní mši. Večer jsme se scházeli v kostele k modlitbě růžence. V sobotu a v neděli jsme chodili na katechismus a každý den se před spaním modlili. Naši rodiče bedlivě sledovali, jestli ve víře nezaostáváme.** Z dnešního hlediska musím říct, že se toto vědomé úsilí vyplátilo. Rodiče hrají mimořádnou úlohou v duchovním vedení svých dětí.“

-zd-

3. 9. Ne 22. neděle v mezidobí
Jer 20,7–9, Žl 63, Řim 12,1–2, Mt 16,21–27
4. 9. Po sv. Růžena z Viterba, panna
I Sol 4,13–18, Žl 96, Lk 4,16–30
5. 9. Út sv. Viktorin, biskup a mučedník
I Sol 5,1–6.9–11, Žl 27, Lk 4,31–37
6. 9. St sv. Magnus, opat
Kol 1,1–8, Žl 52, Lk 4,38–44
7. 9. Čt sv. Melichar Grodecký, mučedník
Kol 1,9–14, Žl 98, Lk 5,1–11
8. 9. Pá Svátek Narození Panny Marie
Mich 5,1–4a, Žl 13, Mt 1,1–16.18–23
9. 9. So sv. Petr Klaver, kněz
Kol 1,21–23, Žl 54, Lk 6,1–5

10. 9. Ne 23. neděle v mezidobí
Ez 33,7–9, Žl 95, Řim 13,8–10, Mt 18,15–20
11. 9. Po sv. Emil, biskup
Kol 1,24 – 2,3, Žl 62, Lk 6,6–11
12. 9. Út Jména Panny Marie
Kol 2,6–15, Žl 145, Lk 6,12–19
13. 9. St Památka sv. Jana Zlatoústého, biskupa a učitele církve
Kol 3,1–11, Žl 145, Lk 6,20–26
14. 9. Čt Svátek Povýšení svatého Kříže
Nm 21,4b–9 (Flp 2,6–11), Žl 78, Jan 3,13–17
15. 9. Pá Památka Panny Marie Bolestné
Žid 5,7–9, Žl 31, Jan 19,25–27 (Lk 2,33–35)
16. 9. So sv. Ludmila, mučednice
I Tim 1,15–17, Žl 113, Lk 6,43–49

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Redakční rada: PhDr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.